

Toolbox - Stellingen of Steigers

Inleiding

Stellingen of beter gezegd steigers komen in diverse soorten en maten of uitvoeringen voor. Een korte opsomming is:

- * Stalen steiger
- * Rolsteiger
- * Hangsteiger
- * Loop-, of stortsteiger
- * Bijzondere steiger

Deze toolbox behandelt de stalen steiger en daarbij de bijzondere steiger.

Doel

Het doel van deze toolbox is u vertrouwd te maken met het begrip steiger en wat wel en vooral wat niet is toegestaan bij het omgaan met een steiger.

Omschrijving

Een stalen steiger is een samengesteld geheel bestaande uit een stalen geraamte dat opgebouwd wordt uit stalen pijpen die vervolgens door koppelingen, voorzien van een spie, met elkaar zijn verbonden. Op bepaalde verticale afstanden wordt het stalen geraamte dicht gelegd met zogenoemde steigerplanken. Hierdoor ontstaat een loop-, c.q. werkvloer of bordes.

Er worden een tweetal typen steiger onderscheiden namelijk een enkele en een dubbele steiger. Een enkele steiger wordt slechts aan één zijde ondersteunt door een stalen geraamte terwijl de andere zijde wordt opgelegd aan het bouwwerk.

Een dubbele steiger wordt aan beide zijden ondersteunt door een stalen geraamte.

Beide typen steigers kennen nog een andere onderverdeling en wel een uitvoering als lichte steiger en een uitvoering als zware steiger.

Het verschil tussen beide typen ligt besloten in de vloerbelasting. Een lichte steiger heeft een maximale vloerbelasting van 150 kg/cm², terwijl een zware steiger een maximale vloerbelasting van 300 kg/cm² mag bezitten.

Risico's

Een stalen steiger mag uitsluitend opgebouwd, gewijzigd en/of gedemonteerd worden door een deskundige. Een speciaal steigerbouwbedrijf heeft hiervoor de benodigde deskundigheid in huis. De deskundigen hebben daarvoor een opleiding gevolgd die afgesloten is met een examen. Na een bewijs van deskundigheid krijgen deze deskundigen dan ook een pasje met daarop vermeld hun naam, adres e.d. en het is voorzien van een pasfoto.

De risico's die kunnen optreden bij het betreden van een stalen steiger zijn:

- * Vallen van een hoogte:
Het vallen van een hoogte kan slechts dan gebeuren indien bijvoorbeeld de leuning verwijderd wordt of indien u bijvoorbeeld op een omgekeerde speciekuip gaat staan. Ook op de leuning gaan staan is uiteraard niet toegestaan i.v.m. valgevaar.
- * Getroffen worden door vallende voorwerpen:
Gereedschappen, materialen en materieel mogen nooit los op de steiger worden geplaatst c.q. neergelegd. Ook het naar beneden of naar boven opgooien van deze middelen is niet toegestaan. Bij het misgrijpen zal het voorwerp van een hoogte naar beneden vallen en een nietsvermoedende voorbijganger kunnen treffen.
- * Het door een opening van de steiger vallen:
Niet juist geplaatste steigerplanken of het juist door ongeoorloofd verplaatsen / verwijderen van steigerplanken, veroorzaakt een opening op de steiger. Een collega die deze opening over het hoofd ziet zal door deze opening naar beneden vallen waarbij de kans op een ernstig ongeval bijzonder groot is.

- * Het omvallen van de steiger:
Bij een steiger die niet meer op de juiste wijze verankerd is, is het risico op omvallen van deze steiger zeer groot. Derhalve dienen verankeringen van de steiger aan het bouwwerk of op de grond ten alle tijde intact te blijven.
- * Het instorten van de steiger door overbelasting:
Door te veel opstapelen van lasten op de steiger kan de maximale vloerbelasting worden overschreden. Hierdoor zal de steiger het gaan begeven. Ook het onoordeelkundig verwijderen van steigerdelen zal de steiger verzwakken, waardoor er bij het betreden van de steiger een overbelasting zal kunnen ontstaan en de steiger bezwijkt. De schade en letsels die hierbij kunnen optreden zijn niet te overzien.

Teneinde de hierboven vermelde risico's uit te sluiten is er één elementaire gedragsregel die de risico's voor een groot deel uitsluit. Deze gedragsregel is:

VERANDER ZELF NOOIT IETS AAN EEN STEIGER

Normen en richtlijnen

Stalen steigers zijn een dermate belangrijk en risicovolle omstandigheid dat de Arbeidsinspectie hiervoor een apart publicatieblad heeft ontworpen. Tevens zijn onderdelen van de stalen steiger onderworpen aan de zogenoemde NEN-normen. Een korte impressie van deze normen en richtlijnen vindt u hieronder.

- * Onderdelen die van staal zijn vervaardigd moeten op deugdelijke wijze beschermd zijn c.q. worden tegen corrosie.
- * Steigerplanken moeten tenminste 30 mm dik zijn bij gebruik van een lichte steiger of 52 mm dik bij gebruik van een zware steiger. De breedte van de steigerplanken is minimaal 200 mm. De plankuiteinden moeten voorzien zijn van een bescherming tegen inscheuren
- * Steigerstanders dienen op voetplaten zijn geplaatst die vervolgens tegen verzakking dienen te zijn beschermd bijvoorbeeld door het gebruik van onderstopshout.
- * De op de steiger aangebrachte werkvloer is eveneens onderworpen aan vastgestelde maten en wel:
 - ⇒ Breedte van 1,20 meter voor een metselsteiger
 - ⇒ Breedte van 0,80 meter voor een lichte steiger
 - ⇒ Breedte van 0,60 meter voor incidentele passage of voor overwegend staande werkzaamheden waarbij geen materiaal op de werkvloer mag worden opgeslagen.
- * Een schrikvloer moet maximaal 2,5 meter onder de werkvloer zijn aangelegd indien de werkvloer zich op een hoogte van meer dan 6 meter bevindt.
- * Werkvloeren dienen rondom voorzien te zijn van een deugdelijke leuning op knie- en heuphoogte (0,5 en 1,0 meter). Tevens dient aan de rand direct onder de leuning een kantplank te zijn aangebracht
- * Stapeling van materialen mag niet hoger dan 0,55 meter worden toegepast
- * Werken vanaf ladders en/of trappen opgesteld op de werkvloer is totaal uit den boze
- * Werkvloeren dienen altijd goed begaanbaar te worden gehouden, vooral gedurende de wintermaanden dient hier de nodige aandacht naar uit te gaan. Sneeuw en/of ijzel zijn dan veel voorkomende gevaren
- * Regelmatige controle door een deskundige is een eerste vereiste voor het goed en veilig kunnen betreden en werken op een stalen steiger. Na een storm mag een steiger niet eerder worden betreden dan na een keuring door de deskundige.
- * Indien door de deskundige onvolkomenheden worden geconstateerd aan of op de stalen steiger dienen deze eerst hersteld te worden alvorens de steiger betreden mag worden
- * Elke goedgekeurde steiger dient voorzien te zijn van een steigerkaart. De uitvoering en de kleur van deze steigerkaart is verschillend per bedrijf en/of steigerbouwfirmas. Wat zij wel allen gemeen hebben is dat zodra de kaart verwijderd is, de onderstaande tekst te voorschijn komt:

Steiger niet betreden

Disc - Dutch Industrial Safety Consultants bv
Noordhoevelaan 54 - 58, 3319 CH Dordrecht
PO Box 9195, 3301 AD Dordrecht, The Netherlands
Chamber of Commerce - 23076972

ING Bank : 673340309
IBAN : NL46INGB0673340309
BIC : INGBNL2A
VAT : NL 803.187.002.B01

T : +31(0)78 - 622 05 00
F : +31(0)78 - 622 05 20
E : mail@disc.eu
I : www.disc.eu

Bijzondere steiger

Een bijzondere steiger is een stalen steiger met de volgende specifieke kenmerken:

- * Is hoger dan 30 meter
- * Is breder dan 1,80 meter
- * Grotere afstanden tussen de staanders onderling en/of kortelingen dan vermeld in het AI blad.
- * Indien binnenstaanders verder dan 0,30 meter van de muur staan opgesteld
- * Indien er meer dan één werkvloer wordt belast
- * Indien er bijvoorbeeld hefwerktuigen worden toegepast waardoor de belasting van de steiger anders is dan normaal
- * Het verankeringspatroon van de steiger is anders dan voorgeschreven in het AI blad.

Bij het gaan gebruiken van een bijzondere steiger dient vooraf een tekening alsmede een berekening te worden gemaakt. Overleg met de Arbeidsinspectie is sterk aan te bevelen.

Afsluiting

Steigers zijn goed en veilig te betreden en te gebruiken indien voldaan wordt aan de spelregels zoals in het voorgaande is vermeld.

Het is bovendien verstandig om voor aanvang van de werkzaamheden, dus nog voor het betreden van de steiger, een visuele inspectie van de steiger te ondernemen. Aandachtspunt 1 is hierbij: ziet de steiger er nog net zo uit als ik hem gisteren heb verlaten? Dit betekent bijvoorbeeld dat de verticale staanders inderdaad nog verticaal staan. Het kan voorkomen dat gedurende uw afwezigheid 's avonds er een collega met een heftruck tegenaan is gereden en dit niet gemeld heeft.

Constaateert u een gebrek of onvolkomenheid aarzel dan niet maar trek de steigerkaart uit zijn hoes en betreedt de steiger niet.

Lever de steigerkaart bij uw directe chef in en verzoek hem de steiger te (laten) onderwerpen aan een inspectie c.q. te laten herstellen door een deskundige.

